

مریم سبک رو، مدیر شرکت تعاونی بنفشه بافت شهریار:

احیای جایگاه جهانی فرش ایرانی با اتکا به خلاقیت بومی و نوآوری فناورانه

فرش دستبافت ایران به عنوان یکی از شناخته شده ترین نمادهای هنر و فرهنگ کشور، همچنان از ظرفیت بالایی برای حضور در بازارهای جهانی برخوردار است؛ ظرفیتی که به باور فعالان این حوزه، با بهره گیری از نوآوری، به روزرسانی طراحی ها، استفاده از فناوری های نوین و توجه به سلیقه نسل جوان می تواند به تقویت جایگاه و افزایش حضور فرش ایرانی در عرصه های بین المللی منجر شود.

به گزارش شبکه خبری مدیران نابغه، مریم سبک رو در گفت و گویی با اشاره به رقابت فزاینده در بازار جهانی فرش، حضور استادکاران و فعالان ایرانی این حوزه در کشورهای مختلف را بخشی از ظرفیت های مهم صنعت فرش کشور دانست و بر لزوم حفظ اصالت و هویت ایرانی در تولید و طراحی فرش تأکید کرد.

وی همچنین خلاقیت در طراحی، استفاده هدفمند از فناوری های نوین و توجه به سلیقه بازارهای بین المللی را از عوامل مؤثر در ارتقای جایگاه فرش ایران عنوان کرد.

سبک رو با اشاره به ظرفیت های رسانه در معرفی صنعت قالی بافی، خواستار توجه بیشتر رسانه ها به معرفی استادکاران و ظرفیت های صادراتی فرش دستبافت ایران شد.

فرش ایران؛ همچنان نامی ماندگار در جهان

سبک رو با اشاره به پیشینه و جایگاه جهانی فرش ایران اظهار کرد، فرش در سراسر دنیا همچنان با نام ایران شناخته می شود و اصالت و برتری فرش ایرانی برای فعالان این صنعت و علاقه مندان به فرش دستبافت، جایگاهی شناخته شده و معتبر دارد.

وی افزود، اگرچه حضور ایران در برخی رقابت ها و نمایشگاه های بین المللی طی سال های اخیر با فراز و نشیب هایی همراه بوده، اما این شرایط می تواند فرصتی برای بازنگری، نوآوری و تقویت حضور جهانی فرش ایران باشد.

این فعال حوزه قالی بافی ادامه داد، موفقیت کشوریهایی مانند مصر، مکزیک، مراکش و ازبکستان در حوزه تولید و طراحی فرش نشان می دهد، رقابت در این صنعت در حال گسترش است. این روند می تواند انگیزه ای برای ایران باشد تا با تکیه بر دانش و تجربه تاریخی خود و توجه بیشتر به طراحی های نو و خلاقانه، جایگاه ممتاز خود را در جهان بیش از پیش تقویت کند.

وی تأکید کرد، ایران به عنوان یکی از مهم ترین خاستگاه های هنر فرش، از ظرفیت های ارزشمندی در زمینه طرح، رنگ، هنر و نیروی انسانی برخوردار است و با حمایت از هنرمندان و توجه به نوآوری، می توان شاهد درخشش دوباره فرش ایران در عرصه های بین المللی بود.

استادکاران ایرانی همچنان در کشورهای مختلف فعال هستند

سبک رو درباره ظرفیت نیروی انسانی متخصص ایران در صنعت فرش نیز توضیح داد، استادکاران ایرانی در کشورهایی مانند ترکیه، چین، افغانستان و کشورهای حاشیه دریای خزر حضور دارند و به فعالیت حرفه ای می پردازند.

وی گفت برخی استادکاران ایرانی به صورت هفتگی یا ماهانه به این کشورها سفر می کنند، کار خود را انجام می دهند و به ایران بازمی گردند.

به گفته سبک رو، این حضور نشان دهنده ارزش و جایگاه تخصص استادکاران ایرانی در حوزه فرش است؛ تخصصی که کشورهای مختلف همچنان برای استفاده از آن تمایل دارند.

ضرورت صیانت از اصالت و هویت ایرانی فرش

سبک رو با اشاره به تجربه های خود در حوزه فرش، بر اهمیت حفظ هویت، اصالت و نام ایران در تولید و صادرات فرش ایرانی تأکید کرد و صیانت از جایگاه و اعتبار فرش ایرانی را از اولویت های این حوزه دانست. وی همچنین بر ضرورت توجه به ظرفیت های داخلی و تقویت جایگاه فرش ایرانی در بازارهای بین المللی تأکید کرد. به گفته سبک رو، حفظ نام و هویت ایرانی فرش می تواند نقش مهمی در تداوم اعتبار و جایگاه این هنر در عرصه جهانی داشته باشد.

قالی ایرانی؛ روایت تازه ای از سنت و نوآوری

سبک رو در ادامه با اشاره به وضعیت خلاقیت و نوآوری در طراحی فرش بیان کرد، بخش قابل توجهی از قالی بافی همچنان بر همان روش های سنتی

گذشته استوار است.

وی توضیح داد، بسیاری از استادکاران قدیمی به طرح‌های سنتی علاقه دارند و تمایل چندانی به حرکت به سمت طراحی‌های جدید نشان نمی‌دهند. از نگاه سبک رو، تغییر این ذهنیت و پذیرش طرح‌های نو یکی از کارهای دشوار در صنعت فرش است.

وی افزود، جهان در حال پیشرفت است و سلیقه مخاطبان نیز تغییر می‌کند؛ بنابراین باید سلیقه نسل جوان را در طراحی فرش مورد توجه قرار داد.

سبک رو با اشاره به فعالیت برخی مجموعه‌ها در زمینه طراحی‌های نو عنوان کرد، جوانان از این آثار استقبال می‌کنند، اما در میان افراد با سن بالاتر و بخش‌هایی از جامعه، همچنان علاقه به فرش‌های سنتی و طرح‌های قدیمی بیشتر است.

طراحی چهره در فرش؛ پیوند هنر و فناوری

مریم سبک رو، فعال حوزه قالی‌بافی، از امکان طراحی و اجرای نقوش چهره افراد در فرش خبر داد و گفت، با بهره‌گیری از فناوری‌های جدید، می‌توان تصاویر و ایده‌های مختلف را به طرح‌های قابل استفاده در فرش تبدیل کرد.

وی اظهار کرد، امکان اجرای طرح‌های متنوع، از جمله چهره افراد، در فرش وجود دارد و این طرح‌ها می‌توانند متناسب با سلیقه و درخواست سفارش‌دهنده طراحی شوند.

سبک رو افزود، استفاده از فناوری، فرآیند تبدیل تصاویر و ایده‌های مختلف به طرح فرش را تسهیل کرده است؛ به گونه‌ای که حتی می‌توان تصویر یک منظره یا موضوع مورد علاقه را ارائه کرد تا در فرآیند طراحی فرش مورد استفاده قرار گیرد.

این فعال حوزه قالی‌بافی، استفاده از فناوری در طراحی فرش را فرصتی برای پیوند هنر سنتی با روش‌های نوین دانست و گفت: این ظرفیت می‌تواند به خلق طرح‌های متنوع و شخصی‌سازی‌شده در فرش کمک کند.

فناوری هوش مصنوعی در خدمت هنر اصیل ایرانی

سبک رو با اشاره به ظرفیت‌های هوش مصنوعی در هنر قالی‌بافی گفت، این فناوری می‌تواند به عنوان ابزاری خلاق در مرحله ایده‌پردازی به طراحان فرش کمک کند، اما تبدیل ایده‌های تولیدشده به یک طرح استاندارد و قابل اجرا، همچنان به دانش، تجربه و مهارت تخصصی طراح نیاز دارد.

سبک رو اظهار کرد، استفاده از این فناوری می‌تواند افق‌های تازه‌ای را در زمینه ایده‌پردازی و دستیابی به طرح‌های متنوع پیش روی طراحان قرار دهد.

وی افزود، در فرآیند طراحی می‌توان از هوش مصنوعی برای دریافت ایده‌های اولیه و بررسی ترکیب‌های جدید بهره گرفت؛ با این حال، خروجی تولیدشده لزوماً در همان مرحله، قابلیت چاپ یا اجرای مستقیم در فرش را ندارد و برای رسیدن به یک طرح نهایی، نیازمند اصلاح و پردازش تخصصی است.

سبک رو ادامه داد، پس از دریافت ایده اولیه، طرح باید با استفاده از نرم‌افزارهای تخصصی طراحی فرش بازطراحی و آماده‌سازی شود تا از نظر ساختار، رنگ‌بندی، جزئیات و قابلیت اجرا با استانداردهای طراحی فرش مطابقت داشته باشد.

وی با تأکید بر اهمیت نقش طراح در این فرآیند گفت، هوش مصنوعی جایگزین هنر و تخصص طراح نیست، بلکه می‌تواند به عنوان یک دستیار خلاق، مسیر رسیدن به ایده‌های تازه را کوتاه‌تر و زمینه را برای تجربه و نوآوری بیشتر فراهم کند.

به گفته وی، بهره‌گیری هوشمندانه از فناوری‌های نوین در کنار دانش و تجربه هنرمندان می‌تواند به تقویت خلاقیت، تنوع‌بخشی به طرح‌ها و ایجاد فرصت‌های تازه برای توسعه هنر فرش کمک کند؛ هنری که همچنان هویت و اصالت خود را از مهارت و نگاه هنرمند ایرانی می‌گیرد.

ظرفیت رسانه‌ها برای اعتلای هنر فرش

سبک رو نقش رسانه را در حمایت از هنر قالی‌بافی مهم ارزیابی کرد و گفت رسانه می‌تواند کمک زیادی به معرفی و توسعه این حوزه داشته باشد.

وی در عین حال، محدود بودن رسانه‌های تخصصی حوزه فرش را یکی از مشکلات موجود دانست و توضیح داد، فعالیت رسانه‌ای در این حوزه به دلیل هزینه‌های بالا محدود است و برخی نشریات و رسانه‌ها نیز استمرار لازم را ندارند.

به گفته سبک رو، رسانه تخصصی و مستمری که بتواند به صورت ماهانه یا حتی سالانه به شکل منظم در حوزه فرش فعالیت کند، وجود ندارد و راه‌اندازی چنین رسانه‌ای به یک تیم قوی و بودجه مناسب نیاز دارد.

وی خاطرنشان کرد، شکل‌گیری و تثبیت یک رسانه تخصصی، فرآیندی زمان‌بر است و برای رسیدن به جایگاهی مشابه رسانه‌های شناخته‌شده، استمرار و پشتوانه لازم است.

مریم سبک رو در مجموع دیدگاه خود را بر دو محور اساسی استوار می‌کند، حفظ هویت و نام ایرانی فرش و حرکت هم‌زمان به سمت نوآوری.

از یک سو، او بر این باور است، فرش ایرانی باید با نام ایران در جهان شناخته و عرضه شود و تخصص استادکاران ایرانی همچنان یکی از سرمایه‌های مهم این هنر - صنعت است. از سوی دیگر، تغییر سلیقه مخاطبان، ورود نسل جوان، استفاده از فناوری‌های جدید و توجه به طراحی‌های نو را برای ادامه مسیر قالی‌بافی ضروری می‌داند.

دیدگاه‌های مطرح‌شده از سوی این فعال حوزه قالی‌بافی نشان می‌دهد، حفظ جایگاه جهانی فرش ایران تنها با تکیه بر گذشته امکان‌پذیر نیست و در کنار اصالت و میراث سنتی، توجه به خلاقیت، طراحی جدید، فناوری و حضور مؤثر رسانه‌ای نیز اهمیت دارد.